

Hieronder zijn alleen nieuwe signalen weergegeven of signalen die opnieuw onder de aandacht moeten komen.

Beeld zorglandschap 3 juni 2020

Geen gevalideerde testen op COVID-19 beschikbaar voor weefseldonoren (FP)

Signaal

Er zijn geen gevalideerde testen op COVID-19 beschikbaar voor overleden weefseldonoren. De testen die beschikbaar zijn, kunnen alleen gebruikt worden voor klinische diagnoses. Nederland kaart dit probleem al veel langer aan, ook door signalen uit het veld (onder andere de Nederlandse Transplantatie Stichting).

(10)(2a)

Actie IGJ

IGJ heeft de oproep van (10)(2a) zo breed mogelijk verspreid met het verzoek om vanuit Nederland plaats te nemen in de Expert groep van de (10)(2a)

Ontbreken (10)(2a) coördinatie van screening donoren leidt mogelijk tot lokale tekorten aan weefsels en cellen (FP)

Signaal

Nederland heeft in (10)(2a) aangegeven dat er een risico is dat de uitwisseling van weefsels en cellen mogelijk wordt verhinderd als de (10)(2a) de screening van donoren niet harmoniseert ten tijde van corona. Voor sommige weefsels en cellen kan dit tot ernstige consequenties leiden.

Actie IGJ

De (10)(2a) heeft dit opgepakt en het wordt nu besproken bij een expertgroep voor inspecteurs. Twee medewerkers van IGJ nemen deel aan deze werkgroep.

Mogelijke risico's voor donoren van convalescent plasma onvoldoende bekend (FP)

Signaal

Het gebruik van antistoffen van patiënten die inmiddels zijn genezen van een corona-infectie wordt ingezet als behandeling bij COVID-19. Er wordt met man en macht gewerkt aan het internationale onderzoek naar de werkzaamheid van dit convalescent plasma. (10)(2a) coördineert dit. Hiervoor is een richtlijn geschreven.

Het is op dit moment nog niet bekend of en hoe vaak donoren (met een doorgemaakte COVID-19) kunnen donoren en wat het effect van deze donaties is op de gezondheidstoestand van de donoren. Met andere woorden, kun je bij een donor zodanig bloed afnemen dat er uiteindelijk te weinig antilichamen in zijn bloed aanwezig blijven, met het risico dat de donor zelf weer blootgesteld kan worden aan een infectie van corona?

Actie IGJ

De inspectie heeft de richtlijn bestudeerd en ziet hier een mogelijk risico voor de donoren. IGJ heeft daarom de zorg gecommuniceerd naar de opstellers van de richtlijn dat het risico bestaat dat de donor onvoldoende beschermd is wanneer deze weer wordt blootgesteld aan COVID-19.

LHV vindt het zinvol dat positieve testresultaten ook worden gedeeld met huisarts (Elzo)

Signaal

LHV geeft aan blij te zijn met het feit dat er vanaf 1 juni uitgebreid getest gaat worden. Dat biedt de mogelijkheid om beter zicht te krijgen op individuele patiënten (en hun naasten) alsmede op de incidentie binnen de regio. LHV vindt het zinvol om de testresultaten proactief met de eigen huisarts te delen. Patiënten gaan daar waarschijnlijk vanuit.

Als de testresultaten bekend worden gemaakt bij de huisarts, biedt dat de mogelijkheid om inzicht te krijgen in de (eventuele) verspreiding. Daarnaast geef het clustering van alle testresultaten. Zo komen in beeld de testen die via de GGD plaatsvinden, testen die rechtstreeks via de huisarts plaatsvinden en die in het ziekenhuis zijn afgenomen tijdens een opname. Dat is ook in belang van de populatie als geheel.

Actie VWS

Gezien de privacy gevoeligheid van de informatie stelt de IGJ voor dat VWS aan de GGD-en meegeeft actief te communiceren dat patiënten wordt aangeraden de testresultaten te delen met hun eigen huisarts. Een andere optie kan zijn dat de GGD-en bij toestemming de testuitslag verstrekken aan de huisarts. Dit vergt echter wel een communicatiestructuur die misschien niet altijd bestaat.

Jeugdhulp wordt weer opgestart, waarbij geprofiteerd wordt van informatiedeling (Jeugd)**Signaal**

Aanbieders geven aan dat overal de hulp weer op gang komt. Langzamerhand worden ook huisbezoeken en face-to-face contacten weer opgestart. Ook trekken de nieuwe aanmeldingen aan. Daarnaast geven aanbieders aan dat zij de bezoeksregeling (met ouders) versoepelen.

Zorgaanbieders profiteren van informatiedeling onderling en binnen netwerken (goede ideeën uitwisselen). Ze bieden steeds meer maatwerk en vinden creatieve oplossingen voor dagopvang/dagbesteding/onderwijs en opstarten logeeropvang binnen de kaders van de RIVM-richtlijnen. Deze creatieve oplossingen bestaan vooral uit minder kinderen per keer, zowel qua vervoer als qua logeeropvanggroepen, meer buitenactiviteiten (boksen buiten, klimparcours uitzetten) bij de dagbesteding en inzet van tieners in plaats van volwassenen als begeleiding bij sportactiviteiten buiten.

Uitgestelde zorg (Jeugd)**Signaal**

Er zijn signalen dat GGZ-hulp aan jeugdigen met complexe problematiek (zoals anorexia) en combinatie van problemen (autisme en psychische problematiek) vooralsnog uitblijft. Er zijn zorgen dat het uitblijven van zorg zal verergeren bij het uitbreken tweede golf.

Actie VWS

Aandacht vanuit VWS richting Jeugd-GGZ is nodig met daarbij de vraag om te anticiperen op de tweede golf.

Meer zicht op kinderen door openstelling scholen en dagbesteding (Jeugd)**Signaal**

Door openstelling van scholen en dagbesteding lijkt de druk op gezinnen wat af te nemen en neemt het zicht op kinderen en gezinnen toe. Scholen zijn alert op signalen van kinderen. Sommige wijkteams zeggen nu weer meer signalen te krijgen over kwetsbare gezinnen. De verwachting is dat deze toename doorzet nu kinderen weer in beeld zijn op scholen. Een enkele aanbieder signaleert een toename van signalen van huiselijk geweld en crisisonames ten opzichte van het begin van de crisis. De toename lijkt vooralsnog geen knelpunten op te leveren, maar er bestaan wel zorgen voor de langere termijn.

Beeld kraamzorg (V&V)**Signaal**

Partners mogen weer met hun zwangere vrouw mee naar het ziekenhuis bij controleafspraken. Kraamzorgaanbieders zeggen financiële druk te voelen. Vooral de kosten van de ARBO-arts bij de aanvraag van testen is een forse kostenpost. Leerlingen worden weer ingezet. Het verzuim bij kraamzorgaanbieders was al hoog vóór COVID-19. Nu met richtlijnen COVID-19, waaronder de richtlijn thuis te blijven bij milde klachten, bestaat het risico op nog hoger verzuim in deze sector.

Voor mensen met een fysieke beperking komt de zorg lastig op gang (patiënten- en cliëntenorganisaties)**Signaal**

Voor mensen met een fysieke beperking zoals blinden/slechtzienden, komt de zorg heel traag op gang. Maatregelen zoals looproutes met pijlen werken voor hun niet. Ook is er veel angst voor besmetting. Nu deze groepen zich de afgelopen twee maanden onvoldoende gezien en gehoord voelden, is juist extra aandacht nodig voor hun zorgen en zorgvragen.

Actie VWS

Binnenkort presenteert VWS de COVID-strategie voor mensen met een beperking. Het is van belang dat de protocollen en routekaarten worden gemaakt in overleg met de mensen om wie het gaat.

Bereiken van consensus voor internationale samenwerking op het gebied van geneesmiddelen vraagt tijd (FP)

Signaal

Geneesmiddelen die in Europa op de markt komen worden vaak via Nederland geïmporteerd. Vragen over het tijdelijk afwijken van internationale afspraken in verband met COVID maken daarom ook internationale afstemming nodig.

(10)(2a) stimuleren zoveel mogelijk samen te werken. Om snel te kunnen handelen en invoer van vooral COVID-kritische geneesmiddelen eenvoudiger en minder tijdrovend te maken, wordt daarom binnen de (10)(2a) voor een aantal richtlijnen geprobeerd tijdelijke versoepelingen door te voeren.

De bereidheid versoepelingen door te voeren verschilt per lidstaat. Het zoeken naar consensus kan tot vertraging in de besluitvorming leiden.

Actie IGJ

IGJ neemt zelf acties die zo veel mogelijk in lijn zijn met wat mag binnen Europese Richtlijnen. IGJ probeert de keten van productie en import van geneesmiddelen (al dan niet COVID-kritisch) waar het kan zo goed mogelijk intact te houden.

Daarnaast neemt IGJ deel relevante overleggen op dit gebied.

Blijvende zorgen om mantelzorgers (patiënten- en cliëntenorganisaties)

Signaal

Mantelzorgers vangen veel zorg op voor zorgpersoneel dat terughoudend is met het leveren van zorg om risico's te vermijden. Er zijn minder vrijwilligers die ondersteuning kunnen bieden.

Daarnaast ervaren mantelzorgers extra druk door het ontbreken van dagbesteding. Ze ervaren de 24/7 zorg voor dementerende als erg zwaar.

Ook houden mantelzorgers sociale contacten helemaal af om het risico op besmetting tot het minimum te beperken. Mantelzorgers hebben niet altijd PBM terwijl ze dat wel nodig hebben.

Daarnaast zijn er mantelzorgers die zich afvragen wat ze moeten doen als ze positief getest worden. Vaak kunnen ze de zorg niet aan anderen overdragen en moeten ze hun naasten blijven verzorgen.

Actie VWS

Graag aandacht voor de groep mantelzorgers.